

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 5ης Δεκεμβρίου 2014

σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις όσον αφορά την εκχώρηση κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή για την έγκριση ορισμένων μέτρων

(CON/2014/84)

(2015/C 31/04)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 15 Ιουλίου 2014 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διατυπώσει γνώμη σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις όσον αφορά την εκχώρηση κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή για την έγκριση ορισμένων μέτρων⁽¹⁾ (εφεξής ο «προτεινόμενος κανονισμός»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στα άρθρα 127 παράγραφος 4 και 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι ο προτεινόμενος κανονισμός αφορά τη συλλογή στατιστικών στοιχείων για το ισοζύγιο πληρωμών, η οποία αποτελεί καθήκον του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου⁽²⁾. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Γενικές παρατηρήσεις

- 1.1. Οι ευρωπαϊκές στατιστικές αναπτύσσονται, παράγονται και διαδίδονται τόσο από τη σύμπραξη του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος (ESS) όσο και από το ΕΣΚΤ, τα οποία λειτουργούν υπό χωριστά νομικά πλαίσια που αντανακλούν τις αντίστοιχες δομές διακυβέρνησής τους⁽³⁾.
- 1.2. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2533/98, ανατίθεται στην ΕΚΤ το καθήκον να συλλέγει, με τη βοήθεια των εθνικών κεντρικών τραπεζών, πληροφορίες μεταξύ άλλων στον τομέα των στατιστικών ισοζυγίου πληρωμών και των στατιστικών διεθνούς επενδυτικής θέσης είτε από τις αρμόδιες εθνικές αρχές είτε απευθείας από οικονομικούς παράγοντες. Οι αρχικές απαιτήσεις για στατιστική πληροφόρηση της ΕΚΤ στον τομέα της στατιστικής ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης ορίστηκαν από το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ στην κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/1998/17⁽⁴⁾ και αναδιατυπώθηκαν στις 9 Δεκεμβρίου 2011 με την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2011/23.

⁽¹⁾ COM(2014) 379 final.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΕ L 318 της 27.11.1998, σ. 8)· βλέπε επίσης τη σύσταση ΕΚΤ/2003/8 της 2ας Μαΐου 2003 σχετικά με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για παροχή στατιστικών στοιχείων στον τομέα του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης και το πρότυπο διεθνών διαθεσίμων (ΕΕ C 126 της 28.5.2003, σ. 7) και την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2011/23 της 9ης Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων που θεσπίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όσον αφορά τα στατιστικά στοιχεία του εξωτερικού τομέα (ΕΕ L 65 της 3.3.2012, σ. 1).

⁽³⁾ Βλέπε άρθρο 338 παράγραφος 1 της Συνθήκης, άρθρο 5 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ») και αιτιολογική σκέψη 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1101/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαβίβαση στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πληροφοριών που καλύπτονται από το στατιστικό απόρρητο, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 322/97 του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές και της απόφασης 89/382/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου για τη σύσταση επιτροπής του στατιστικού προγράμματος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 87 της 31.3.2009, σ. 164).

⁽⁴⁾ Κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/1998/17 της 1ης Δεκεμβρίου 1998 σχετικά με τις απαιτήσεις για στατιστική πληροφόρηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στον τομέα της στατιστικής ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης (ΕΕ L 115 της 4.5.1999, σ. 47).

- 1.3. Οι στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης αποτελούν δέσμες δεδομένων κρίσιμης σημασίας για την υποστήριξη του ΕΣΚΤ στα καθήκοντά του όσον αφορά τον καθορισμό και την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, τη δυναμική διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, καθώς επίσης τη διατήρηση και διαχείριση επίσημων αποθεματικών. Επίσης οι στατιστικές υποστηρίζουν την αξιολόγηση εξωτερικών αδυναμιών και διασυνδέσεων για σκοπούς χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, τον «πίνακα κινδύνου» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) ⁽¹⁾ καθώς και τον «πίνακα αποτελεσμάτων» της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών ⁽²⁾. Οι στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης αποτελούν μέρος των ειδικών προτύπων για τη διάδοση στοιχείων (Special Data Dissemination Standard και Special Data Dissemination Standard Plus) του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) ⁽³⁾ και απαιτούνται για τις «διαβουλευσεις του άρθρου IV» του ΔΝΤ για τη ζώνη του ευρώ και τα κράτη μέλη. Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες δημοσιεύουν στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση.
- 1.4. Στις 12 Ιανουαρίου 2005, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 184/2005 ⁽⁴⁾, με τον οποίο θεσπίζονται απαιτήσεις υποβολής στοιχείων για την παραγωγή ενωσιακών στατιστικών για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις. Η επιτροπή ισοζυγίου πληρωμών (εφεξής «ΕΙΠ») που συστάθηκε με τον ίδιο κανονισμό ⁽⁵⁾ και στην οποία τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται κυρίως από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, διασφαλίζει την ισχυρή εναρμόνιση των απαιτήσεων υποβολής στοιχείων, της μεθοδολογίας και των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας που αφορούν τις στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης.
- 1.5. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, ως μέλη του ΕΣΚΤ, παράγουν ευρωπαϊκές στατιστικές δυνάμει των άρθρων 3 και 5 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, όπως εφαρμόζεται περαιτέρω στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2533/98, και δεν συμμετέχουν στην παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 ⁽⁶⁾. Ως εκ τούτου, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ μιας εθνικής κεντρικής τράπεζας και της Επιτροπής (Eurostat), στοιχεία που παράγονται από την εθνική κεντρική τράπεζα μπορούν να χρησιμοποιούνται άμεσα ή έμμεσα από την Επιτροπή (Eurostat) για την παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών.
- 1.6. Δεδομένου ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2533/98 αναθέτει τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης στην ΕΚΤ, με τη βοήθεια των εθνικών κεντρικών τραπεζών, και προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο φόρτος εργασίας όσον αφορά την παροχή στοιχείων και να διασφαλιστεί η απαραίτητη συνοχή για την παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών, η Επιτροπή καλείται να προβαίνει σε κατάλληλη χρήση των στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης που παρέχονται από το ΕΣΚΤ.
- 2. Ειδικές παρατηρήσεις**
- 2.1. *Εφαρμογή νέου συστήματος έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων στον τομέα των στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης*
- 2.1.1. Ο προτεινόμενος κανονισμός εφαρμόζει ένα νέο σύστημα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων, δυνάμει των άρθρων 290 και 291 της Συνθήκης, στον τομέα των στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης. Σκοπός του άρθρου 1 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού είναι να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση των απαιτήσεων σχετικά με την υποβολή δεδομένων για το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης, επέκτασης και εξάλειψης ροών στοιχείων, καθώς και των προθεσμιών υποβολής. Ομοίως, το άρθρο 1 παράγραφος 2 προτείνει να εκχωρηθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή ώστε να εκδίδει τα πρότυπα ποιότητας και να εναρμονίζει το περιεχόμενο και την περιοδικότητα των εκδόσεων ποιότητας για τις στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης.
- 2.1.2. Οι απαιτήσεις σχετικά με την υποβολή των δεδομένων, οι προθεσμίες υποβολής και τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας αποτελούν ουσιώδη στοιχεία του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 και έχουν άμεση επίπτωση στον φόρτο εργασίας των μονάδων κατάρτισης και παροχής στοιχείων. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο έχει αναθέσει από το 1998 στο ΕΣΚΤ το καθήκον της συλλογής στατιστικών στοιχείων για το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση είτε από τις αρμόδιες εθνικές αρχές είτε απευθείας από οικονομικούς παράγοντες, πρέπει να διασφαλίζεται στενή συνεργασία μεταξύ του ΕΣΚΤ και του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος κατά τον ορισμό, την τροποποίηση ή την επικαιροποίηση των εν λόγω στατιστικών. Διαφορετικά, οι ευρωπαϊκές στατιστικές στον τομέα του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης που παράγονται από το ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα και το ΕΣΚΤ ενδέχεται να παρουσιάζουν αναίτιες αποκλίσεις ή έλλειψη συνέπειας.

⁽¹⁾ Εξετάζεται σε χωριστή νομική πράξη.

⁽²⁾ Βλέπε άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

⁽³⁾ Βλέπε έγγραφα πολιτικής ΔΝΤ «Revisions to the Special Data Dissemination Standard and Establishment of the Special Data Dissemination Standard Plus—Proposed Decisions», 4 Οκτωβρίου 2012, και «Modifications to the Special Data Dissemination Standard Plus», 19 Μαρτίου 2014, τα οποία διατίθενται στον ιστότοπο του ΔΝΤ www.imf.org

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 184/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιανουαρίου 2005, σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις (ΕΕ L 35 της 8.2.2005, σ. 23).

⁽⁵⁾ Βλέπε άρθρο 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005.

⁽⁶⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 9.

- 2.1.3. Οι αποκλίνουσες ή ασυνεπείς απαιτήσεις σχετικά με την υποβολή των στατιστικών στοιχείων του ισοζυγίου πληρωμών όχι μόνο αυξάνουν τον φόρτο εργασίας για τους ερωτώμενους, όπως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά ενδέχεται επίσης να οδηγήσουν στην παραγωγή διαφορετικών στατιστικών για το ισοζύγιο πληρωμών ανάλογα με τον σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιούνται τα δεδομένα. Τέτοιου είδους διαφορές δεν συνάδουν με τις αρχές της καταλληλότητας των δεδομένων, της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας και της ελαχιστοποίησης του φόρτου εργασίας όσον αφορά την παροχή στοιχείων, οι οποίες ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2009 και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2533/98.
- 2.1.4. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ δεν υποστηρίζει την πρόταση του άρθρου 1 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να τροποποιεί τις απαιτήσεις σχετικά με την υποβολή δεδομένων για το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που αφορούν τις προθεσμίες και τις αναθεωρήσεις των στοιχείων, τις επεκτάσεις και τις εξαλείψεις ρών στοιχείων. Το άρθρο 1 παράγραφος 1 και το άρθρο 1 παράγραφος 3 του προτεινόμενου κανονισμού θα πρέπει να διαγραφούν αναλόγως.
- 2.2. *Ο ρόλος της επιτροπής στατιστικών για θέματα νομισματικά, χρηματοπιστωτικά και ισοζυγίου πληρωμών*
- 2.2.1. Ο προτεινόμενος κανονισμός καταργεί την ΕΙΠ και μεταφέρει όλες τις εξουσίες επιτροπολογίας στην επιτροπή του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος, στην οποία δεν εκπροσωπούνται τα μέλη του ΕΣΚΤ⁽¹⁾. Επιπλέον, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, ως μέλη του ΕΣΚΤ, παράγουν ευρωπαϊκές στατιστικές δυνάμει των άρθρων 3 και 5 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, όπως εφαρμόζεται περαιτέρω στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2533/98, και δεν συμμετέχουν στην παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009.
- 2.2.2. Προκειμένου να διασφαλίζεται η συνεχής στενή συνεργασία στον εν λόγω τομέα, η επιτροπή στατιστικών για θέματα νομισματικά, χρηματοπιστωτικά και ισοζυγίου πληρωμών (CMFB)⁽²⁾ πρέπει να βρίσκεται στο κέντρο της αμοιβαίας συνεργασίας για τις στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών και άλλες συναφείς στατιστικές (π.χ. στατιστικές για το διεθνές εμπόριο αγαθών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών, τις άμεσες ξένες επενδύσεις, τις αλλοδαπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις) και θα πρέπει να εκφέρει γνώμη σχετικά με τις προτάσεις νέων νομικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων τροποποιητικών νομικών πράξεων, σχετικά με τις στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών και άλλες συναφείς στατιστικές.
- 2.2.3. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εισαχθεί κατάλληλη διατύπωση στο άρθρο 1 παράγραφοι 2 και 4 του προτεινόμενου κανονισμού, ώστε η Επιτροπή να υποχρεούται να ζητεί τη γνώμη της CMFB πριν από την πρόταση τροποποιήσεων σε ουσιώδη στοιχεία του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005. Ειδικότερα, αυτό πρέπει να ισχύει για τροποποιήσεις που αφορούν: α) τις απαιτήσεις σχετικά με την υποβολή των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών και των αναθεωρήσεων των στοιχείων, των επεκτάσεων και των εξαλείψεων ρών στοιχείων, β) την επικαιροποίηση των ορισμών που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005, και γ) τα κοινά πρότυπα ποιότητας, καθώς επίσης το περιεχόμενο και την περιοδικότητα των εκθέσεων ποιότητας.
- 2.3. *Αίτηση της γνώμης της ΕΚΤ*
- Οι εκτελεστικές πράξεις της Επιτροπής μπορούν να χαρακτηριστούν ως προτεινόμενες πράξεις της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 127 παράγραφος 4 πρώτη περίπτωση και του άρθρου 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης⁽³⁾. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να ζητείται η γνώμη της ΕΚΤ, χωριστά από την CMFB, για οποιοδήποτε σχέδιο εκτελεστικής πράξης που εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητάς της. Η εν λόγω διαδικασία διαβούλευσης δίνει στην ΕΚΤ τη δυνατότητα να συμβάλλει στο έπακρο με τη μακρά πείρα και εμπειρογνωμοσύνη της όσον αφορά τις στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών.

Φρανκφούρτη, 5 Δεκεμβρίου 2014.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009.

⁽²⁾ Βλέπε άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009. Η CMFB συστάθηκε με την απόφαση 2006/856/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2006, για τη σύσταση επιτροπής στατιστικών για θέματα νομισματικά, χρηματοπιστωτικά και ισοζυγίου πληρωμών (ΕΕ L 332 της 30.11.2006, σ. 21).

⁽³⁾ Το άρθρο 127 παράγραφος 4 πρώτη περίπτωση της Συνθήκης προβλέπει ότι η γνώμη της ΕΚΤ ζητείται «για κάθε προτεινόμενη πράξη της Ένωσης που εμπίπτει στο πεδίο της αρμοδιότητάς της». Το άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης προβλέπει ότι: «Στους τομείς που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της, ζητείται η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για κάθε σχέδιο πράξης της Ένωσης».